شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىن ىشكەرىلەي ۇيرەنەيىك، دايەكتەلەندىرەيىك

(باسى 1 ـ بەتتە)

ينتەرنەت ەكولوگياسى ۇزدىكسىز جاقساردى، بۇكىل پارتيانىڭ، بۇكىل ەلدەگى ٴار ۇلت حالقىنىڭ مادەنيەت سەنىمى كورنەكتى كۇشەيىپ، رۋحاني بەت ـ بەينەسى اناعۇرلىم جىگەرلى، جالىندى بولا ٴتۇستى، اناعۇرلىم كۇشتى تاريحي ساناللىق پەن رىقتىلىق رۋحتى قاۋلاتىپ، جاڭا داۋىردەگى جۇڭگونىڭ داڭقى ۇلى تاريحىن ەسەلەگەن سەنىممەن جازدى. پارتيا 18 ـ قۇرىلتايىنان بەرى ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىنىڭ تاريحي تابىسقا قول جەتكىزۋىنىڭ ەڭ ٴتۇبىرلى نەگىزى باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ جول باستاپ، رول ۇستاۋى بولعاندىعىندا، شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىنىڭ عىلمي جەتەكشىلىگى بولعاندىعىندا.

تۋ ۇستاپ، باعدار بەلگىلەپ، جوسپار ـ جوبا، ورنالاستىرۋ جاسادى، توركىنىن تۇزەپ، قايناردى تازالاپ، تۋراشىلدىقتان اينىماي جاڭالىق اشتى، باس شۋجي شي جينپيڭ دۇنيە ٴجۇزى كولەمىندەگى يدەيا مەن مادەنيەتتىڭ ٴوزارا اسەر كورسەتۋىن، ەلىمىز قوعامىنىڭ يدەيالىق كوزقاراسىندا تەرەڭ وزگەرىس بولۋ بەتالىسىن دۇرىس يگەرىپ، ٴبىر قىدىرۋ جاڭا يدەيانى، جاڭا كوزقاراستى، جاڭا تۇجىرىمدى العا قويدى. جاڭا داۋىردەن بەرى ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىن ارقاۋ ەتە وتىرىپ، پارتيا ورتالىق كوميتەتى اشقان ماجىلىستەردىڭ ٴجيى بولۋى، جاسالعان شەشىمدەردىڭ، ورنالاستىرۋلاردىڭ جان ـ جاقتى بولۋى، باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ بايىمداۋلارىنىڭ باي دا جۇيەلى، تەرەڭ دە مول بولۋى پارتيا تاريحىندا كوپ كەزدەسە بەرمەيدى. باس شۋجي شي جينپيڭ مەملەكەتتىك ۇگىت، يدەيا قىزمەتى ماجىلىسىنە ىلگەرىندى ـ كەيىندى 2 رەت قاتىناسىپ، ادەبيەت ـ كوركەمونەر قىزمەتى، پارتيانىڭ اقپاراتتىق جۇرتشىلىق پىكىرى قىزمەتى، ينتەرنەت حاۋىپسىزدىگى جانە ينفورماتسيالاندىرۋ قىزمەتى، فيلوسوفيا ـ قوعامدىق عىلىم قىزمەتى، جوعارى مەكتەپتەردىڭ يدەيالىق ـ ساياسي قىزمەتى، مادەنيەتتى جالعاستىرۋ، دامىتۋ سياقتىلار جونىندە ماجىلىستەردى باسقارىپ اشتى ٴارى ٴبىر قىدىرۋ ماڭىزدى ٴسوز سويلەدى، تالاي رەت ورتالىق كوميتەت ساياسي بيۋروسى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ ٴماجىلىسىن، ورتالىق كوميتەت ساياسي بيۋروسىنىڭ ٴماجىلىسىن باسقارىپ اشىپ، ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىنىڭ رەفورماسى مەن دامۋى جونىنداعى ٴبىرسىپىرا جوبالار مەن جوسپارلاردى قاراپ ماقۇلدادى، جەر ـ جەردە ٴتۇرلى مادەنيەتتى جالعاستىرۋ، دامىتۋ نىساندارىن تەكسەردى ٴارى ٴبىرسىپىرا تالاپتاردى العا قويدى، كوپتەگەن كەلەلى حالىقارالىق ورىنداردا الەمدىك مادەنيەت، وركەنيەت دامۋى جانە اۋىس ـ كۇيىس جاساۋ، ٴوزارا ۇلگى الۋ جونىندە ٴبىر قىدىرۋ جۇڭگو تۇرعىسىن، جۇڭگو جوباسىن بايىمدادى. 2018 ـ جىلى 8 ـ ايداعى مەملەكەتتىك ۇگىت، يدەيا قىزمەتى ماجىلىسىندە باس شۋجي شي جينپيڭ "توعىز تاباندى بولۋ" ارقىلى پارتيامىزدىڭ ۇگىت، يدەيا قىزمەتى جونىندەگى زاڭدىلىق سيپاتتى تانىمىن جوعارى دەڭگەيدە جيناقتادى؛ بيىل 6 ـ ايداعى مادەنيەتتى جالعاستىرۋ، دامىتۋ اڭگىمە ماجىلىسىندە مادەنيەت قۇرىلىسى جونىنداعى "ون ٴتورت دارىپتەمەنى" ايقىنداپ، پارتيانىڭ مادەنيەتكە باسشىلىق ەتۋ ۇقىعىنا تاباندى بولۋ، "ەكى ۇشتاستىرۋدى" تەرەڭ ٴتۇسىنۋ، جاڭا مادەنيەت بورىشىن ارقالاۋ سياقتى كەلەلى جاڭالىق اشۋ كوزقاراسىن ايقىن ورتاعا قويدى، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ وسى زامانعى وركەنيەتىن كوركەيتۋ كەلەلى مىندەتىن ورتاعا قويدى؛ باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ وسى رەتكى ماڭىزدى نۇسقاۋى ٴارى ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىنە "جەتىگە كۇش سالۋ" تالابىن قويدى. باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ جاڭا داۋىردەگى مادەنيەت قۇرىلىسى جونىنداعى جاڭا يدەيا، جاڭا كوزقاراس، جاڭا تۇجىرىمدارىنىڭ مازمۇنى توتەنشە باي، بايىمداۋى توتەنشە تەرەڭ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ مادەنيەت قۇرىلىسىنا باسشىلىق ەتۋدەگى امالياتتىق تاجىريبەلەردىڭ نازاريالىق قورتىندىسى، ول ماركسىستىك مادەنيەت نازارياسىن باينىتتى جانە دامىتتى، شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىنىڭ مادەنيەت تاراۋىن تولىقتاپ، شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىن قالىپتاستىردى.

شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىندا مادەنيەت نازارياسى مەن كوزقاراسى جونىنداعى جاسامپازدىق تا، تابىس تا بار، مادەنيەت قىزمەتىنىڭ ورنالاسىمى جونىندە ورنالاستىرۋ دا، تالاپ تا بار، پارتيانىڭ جاسامپاز نازارياسى امالياتقا اينالدىرىلعان، نازاريا امالياتپەن ۇشتاستىرىلعان، جاڭا داۋىردەگى مادەنيەت قۇرىلىسىنىڭ جول كارتاسى مەن مىندەت حاتى ايقىندالعان، بۇل پارتيامىزدىڭ جۇڭگوشا سوتسياليستىك مادەنيەت قۇرىلىسىنىڭ زاڭدىلىعى جونىندەگى تانىمىنىڭ تىڭ دەڭگەيگە كوتەرىلگەندىگىنىڭ بەلگىسى، پارتيامىزدىڭ تاريح سەنىمىنىڭ، مادەنيەت سەنىمىنىڭ جاڭا بيىككە كوتەرىلگەندىگىن بەينەلەيدى ٴارى ەلىمىزدىڭ سوتسياليستىك مادەنيەت قۇرىلىسىندا قۋدىرەتتى ۇلى كۇشتى ايگىلەپ، جاڭا داۋىردەگى جاڭا جورىقتا ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋگە، جاڭا مادەنيەت بورىشىن ارقالاۋعا قۋدىرەتتى يدەيالىق قارۋ جانە عىلمي ارەكەت باعدارناماسىن ازىرلەدى. شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسى ۇزدىكسىز ورىستەيتىن، اشىق يدەيالىق جۇيە، ول، ٴسوز جوق، امالياتتا ىلەسە ىشكەرىلەي ۇزدىكسىز بايىپ، دامىپ وتىرادى.

پارتيانىڭ نازارياداعى جاڭالىق اشۋى ٴبىر قادام ىلگەرىلەگەن سايىن، نازاريامەن قارۋلانۋ دا ٴبىر قادام ىلەسىپ وتىرۋ كەرەك. ٴبىز شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىن مۇقيات ۇيرەنىپ، ٴتۇسىنىپ، شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىنىڭ كەلەلى ٴمانىن، باي مازمۇنىن جانە امالياتتىق تالابىن تەرەڭ يگەرىپ، ۇيرەنگەندى قولدانا بىلۋگە تاباندى بولىپ، ۇيرەنۋدى، وي جۇگىرتۋدى، قولدانۋدى ساباقتاستىرىپ، تانىمدى، سەنىمدى، ارەكەتتى بىرلىككە كەلتىرۋىمىز كەرەك. شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىن ۇيرەنۋدى، زەرتتەۋدى، ٴتۇسىندىرۋدى ۇزدىكسىز كۇشەيتۋ ٴارى ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىنىڭ ٴارقايسى جاعىندا جانە تۇتاس بارىسىندا سانالى دايەكتەلەندىرۋ، تياناقتاندىرۋ كەرەك. شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىن ىشكەرىلەي دايەكتەلەندىرىپ، پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ مادەنيەت قۇرىلىسى جونىندەگى ستراتەگيالىق ورنالاستىرۋىن جاپپاي دايەكتەلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، نازاردى پارتيانىڭ جاسامپاز نازارياسىمەن بۇكىل پارتيانى قارۋلاندىرۋ، حالىقتى تاربيەلەۋ سىندى ماڭىزدى الدى ساياسي مىندەتكە شوعىرلاندىرىپ، جاڭا تاريحي باستامادا مادەنيەتتىڭ گۇلدەنۋىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتۋ، مادەنيەتتە قۋاتتى ەل قۇرۋ، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ وسى زامانعى وركەنيەتىن قۇرۋ سىندى وسى جاڭا مادەنيەت بورىشىن ارقاۋ ەتىپ، جاڭا داۋىردەگى جاڭا جورىقتا ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋ جاۋاپكەرشىلىك سەزىمىن، بورىشتىلىق سەزىمىن شىنايى كۇشەيتىپ، ٴتۇرلى قىزمەتتەردىڭ تياناقتانىپ ونىمدىلىك كورسەتۋىن ىلگەرىلەتىپ، جاپپاي سوتسياليستىك وسى زامانداندىرىلعان مەملەكەت قۇرۋعا، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۋىن جاپپاي ىلگەرىلەتۋگە پارمەندى يدەيالىق كەپىلدىك، قۋدىرەتتى رۋحاني كۇش ـ قۋات، ٴتيىمدى مادەنيەت شارت ـ جاعدايىن ازىرلەۋ كەرەك.

ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتى ەرەكشە ماڭىزدى قىزمەت. جاڭا داۋىردەگى جاڭا جورىقتا دۇنيە جۇزىندە 100 جىلدا بولماعان زور وزگەرىس جەدەل قۇبىلىپ، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۋى شەشۋشى كەزەڭگە ٴوتتى، ستراتەگيالىق ورايلى مەن حاۋىپ ـ قاتەر، سىن ـ سايىس قاتار ٴومىر ٴسۇرىپ، ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتى جاڭا جاعدايعا، جاڭا مىندەتكە ٴدوپ كەلدى، ٴسوز جوق، جاڭا بەينە، جاڭا ىسكەرلىك كورسەتۋ كەرەك. ٴبىز شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ توڭىرەگىنە اناعۇرلىم تىعىز ىنتىماقتاسىپ، شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن جەتەكشى ەتۋگە تاباندى بولىپ، پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ رۋحىن جاپپاي دايەكتەلەندىرىپ، شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىن ىشكەرىلەي ۇيرەنىپ، دايەكتەلەندىرىپ، "ەكىنى تۇراقتاندىرۋدىڭ" شەشۋشى ٴمانىن جەتە ٴتۇسىنىپ، "ٴتورت تانىمدى" كۇشەيتىپ، "ٴتورت سەنىمدى" بەكەمدەپ، "ەكىنى قورعاۋدى" ورىنداپ، جاڭا مادەنيەت بورىشىن اناعۇرلىم ويداعىداي ارقالاپ، جاڭا داۋىردەگى ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىنىڭ جاڭا جاعدايىن ۇزدىكسىز اشىپ، مەملەكەتتى قۋدىرەتتەندىرۋ قۇرىلىسىنا، ۇلتتى گۇلدەندىرۋگە تىڭ دا اناعۇرلىم زور ۇلەس قوسايىق.

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 10 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

(باسى 1 ـ بەتتە)

اق تىستى كىتاپتا بىلاي دەلىنەدى: 2013 ـ جىلى 3 ـ ايدا ٴتوراعا شي جينپيڭ ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۋ ۇستانىمىن العا قويدى؛ 9 ـ ايدا جانە 10 ـ ايدا "جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋىن" جانە "21 ـ عاسىر تەڭىز جىبەك جولىن" بىرگە قۇرۋدى ىلگەرىندى ـ كەيىندى العا قويدى. "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جولدى" بىرگە قۇرۋ باستاماسى بايىرعى جىبەك جولى سىندى ادامزات تاريحىنىڭ، وركەنيەتىنىڭ وسى داڭق جەتىستىگىن جاسامپازدىقپەن جالعاستىردى، اسقاقتاتتى ٴارى وعان جاڭا ٴداۋىر رۋحى مەن گۋمانيتارلىق ٴمان ـ مازمۇن جۇكتەپ، ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۋعا امالياتتى تۇعىر ازىرلەدى.

اق تىستى كىتاپتا مىنالار اتاپ كورسەتىلدى: 10 جىلدان بەرى ٴار جاقتىڭ بىرگە قولشىنۋىندا "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جولدى" بىرگە قۇرۋ جۇڭگو باستاماسىنان حالىقارالىق امالياتقا بەت الىپ، ۇستانىمنان ارەكەتكە اينالىپ، ارمان ـ تىلەكتەن رەالدىققا اينالىپ، جوبا ـ جوسپار جاساۋدىڭ "ۇلكەن نوبايىنان" ۇقىپتى، ەگجەي ـ تەگجەيلى ىستەلگەن "نازىك سۋرەتكە" اينالىپ، ناقتى، قوماقتى تابىستارعا قول جەتكىزىپ، قارسى الىنعان حالىقارالىق الەۋمەتتىك ونىمگە جانە حالىقارالىق سەلبەستىك تۇعىرىنا اينالدى.

اق تىستى كىتاپتا بىلاي دەلىنەدى: 10 جىلدان بەرى "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جولدى" بىرگە قۇرۋ قاتىستى ەلدەرگە ناقتى پايدا جەتكىزۋمەن بىرگە، ەكونوميكانىڭ جاھاندانۋىنىڭ اقاۋسىز دامۋىن ىلگەرىلەتۋگە، الەمدىك دامۋداعى قيىن ماسەلەلەردى شەشۋگە جانە الەمدىك جونگە سالۋ جۇيەسىن كەمەلدەندىرۋگە بەلسەندى ۇلەس قوسىپ، ادامزاتتىڭ وسىزاماندانۋدى بىرگە جۇزەگە اسىرۋدىڭ جاڭا جولىن اشىپ، ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۋدىڭ تياناقتانىپ تامىر تارتۋىن ىلگەرىلەتتى.

اق تىستى كىتاپتا مىنالار اتاپ كورسەتىلدى: جۇڭگو ٴار ەلمەن بىرگە "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جولدى" جوعارى ساپالى بىرگە قۇرۋدى بۇلجىماي ىلگەرىلەتىپ، الەمدىك دامۋ باستاماسىن، الەمدىك حاۋىپسىزدىك باستاماسىن، الەمدىك وركەنيەت باستاماسىن تياناقتاندىرىپ، بايانىدى دا بەيبىت، جالپى بەتتىك حاۋىپسىز، بىرگە گۇلدەنگەن، اشىق، سىيىسىمدى، تازا دا كوركەم دۇنيە ٴجۇزىن قۇرىپ، بەيبىتشىلىك ۇشقىنىن ۇرپاقتان ۇرپاققا اماناتتاپ، دامۋعا سارقىلماس قوزعاۋشى كۇش ۇستەپ، وركەنيەت ساۋلەسىن ارايلاندىرا ٴتۇسىپ، ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىنىڭ كوركەم كارتيناسىن بىرگە كەسكىندەۋدى قالايدى!

اق تىستى كىتاپ العى سوزدەن، سوڭعى سوزدەن سىرت، مىناداي 5 بولىككە بولىنگەن: جۇڭگودان باستاۋ العان، دۇنيە جۇزىنە ٴتان؛ بىرگە دامىپ گۇلدەنۋ جولىن سالۋ؛ جان ـ جاقتى كوپ سالالى، ۇلاسۋدى ـ تۇتاسۋدى جەبەۋ؛ دۇنيە ٴجۇزىنىڭ بەيبىتشىلىگى مەن دامۋىنا وڭ ەنەرگيا ۇستەۋ؛ "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جولدى" جوعارى ساپالى بىرگە قۇرۋدىڭ ناق قاداممەن العا جەتۋىن ىلگەرىلەتۋ.

(باسى 1 ـ بەتتە)

نازاريا امالياتپەن ۇشتاستىرىلعان. جاڭا داۋىردەگى مادەنيەت قۇرىلىسىنىڭ جول كارتاسى مەن مىندەت حاتى ايقىندالعان.

"شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسى شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىنىڭ ماڭىزدى قۇرامداس بولىگى". شينجياڭ داشۋەسى ماركسيزم شۋەيۋانى پارتكومىنىڭ مۇشەسى، ورىنباسار شۋجيى بۋ ليڭچۋان بىلاي دەپ قارادى: بۇل شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىنە، مادەنيەتتە قۋاتتى ەل قۇرۋعا، مادەنيەت سەنىمىن بەكەمدەۋگە، ٴوزىن الۋەتتەندىرۋگە باسشىلىق ەتكەن تابىستى تاجىريبەلەرىنىڭ عىلمي قورتىندىسى، جاڭا داۋىردەگى جاڭا جورىقتا ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋگە، جاڭا مادەنيەت بورىشىن ارقالاۋعا قۋاتتى يدەيالىق قارۋ جانە عىلمي ارەكەت باعدارناماسىن ازىرلەدى. ماركسيزم نازارياسىن زەرتتەۋشى رەتىندە، ٴبىز وقىتۋ، عىلمي زەرتتەۋ قىزمەتى بارىسىندا شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىنىڭ تاريحي لوگيكاسىن، نازاريالىق لوگيكاسىن جانە امالياتتىق لوگيكاسىن ويداعىداي ٴتۇسىندىرىپ، شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىن وقۋلىققا، ساباقحاناعا ەنگىزۋدى، وي ـ ساناعا ۇيالاتۋدى ىلگەرىلەتەمىز.

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم پارتيا مەكتەبى (اكىمشىلىك شۋەيۋانى) مادەنيەت ٴبىلىمى وقىتۋ ـ زەرتتەۋ ٴبولىمىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۋشىسى، دوتسەنت يان ۋەيۋي مىنانى ٴبىلدىردى: شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسى ۇزدىكسىز ورىستەيتىن، اشىق يدەيالىق جۇيە، ول، ٴسوز جوق، امالياتتا ىلەسە ىشكەرىلەي ۇزدىكسىز بايىپ، دامىپ وتىرادى. پارتيا مەكتەبى كادرلاردى باۋلۋدىڭ نەگىزگى ارنا، پارتيانىڭ نازاريالىق ۇگىتتىڭ نەگىزگى شەبى، پارتيالىلىقتى شىڭداۋدىڭ دومنا پەشى رەتىندە، ساياسي جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ، شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىن ۇيرەنۋدى، زەرتتەۋدى، ٴتۇسىندىرۋدى كۇشەيتىپ، نازاريانىڭ كۇشتى ٴتۇسىندىرۋ قۋاتى، يلاندىرۋ قۋاتى، باۋراۋ قۋاتى ارقىلى قوعامدىق ورتاق تانىمدى ۇيىستىرىپ، پارتيانىڭ قۋاتتاماسىن ٴداۋىردىڭ ەڭ اسقاق ۇنىنە اينالدىرۋى كەرەك.

"10 نەشە رەت ۇيرەنىپ شىقتىم. تەبىرەنىپ تۇرمىن"! بۇراتالا موڭعۇل اۆتونوميالى وبلىستىق پارتكوم ۇگىت ٴبولىمىنىڭ ورىنباسار باستىعى ياڭ يۇڭحۋا بىلاي دەدى: باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى نۇسقاۋى اسا كۇشتى ساياسي سيپاتقا، يدەيالىق سيپاتقا، جەتەكشىلىك سيپاتقا يە. نازاردى "پارتيانىڭ جاسامپاز نازارياسىمەن بۇكىل پارتيانى قارۋلاندىرۋ، حالىقتى تاربيەلەۋ" سىندى وسى ماڭىزدى الدى ساياسي مىندەتكە شوعىرلاندىرىپ، ورىستەتىلىپ جاتقان نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەمەن ۇشتاستىرا وتىرىپ، شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىمەن قاجىماي ـ تالماي زەيىن ـ زەردەنى ۇيىستىرىپ، رۋحتى سومداپ، شىنايى ۇيرەنۋگە، شىنايى تۇسىنۋگە، شىنايى سەنۋگە، شىنايى قولدانۋعا، تەرەڭدەتۋگە، كوكەيگە ۇيالاتۋعا، كادەگە جاراتۋعا كۇش سالىپ، شەڭگە قاعۋ رۋحىمەن ٴتۇرلى مىندەتتەردى، تالاپتاردى ناقتاپ تياناقتاندىرامىز.

كۇرەس جاساۋ جانە امالياتتا ايگىلەۋ بارىسىندا جاڭا بەينە، جاڭا ىسكەرلىك كورسەتەمىز

باس شۋجي شي جينپيڭ ماڭىزدى نۇسقاۋىندا: ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتى جاڭا جاعدايعا، جاڭا مىندەتكە ٴدوپ كەلۋدە، ٴسوز جوق، جاڭا بەينە، جاڭا ىسكەرلىك كورسەتۋ كەرەك دەپ باسا دارىپتەدى.

"توتەنشە جىگەرلەنىپ، قابات جەلپىنىپ، قايراتىم تاسقانداي ٴتۇستى"! اقسۋ ايماقتىق پارتكوم ۇگىت ٴبولىمىنىڭ ۇنەملىك ىستەرگە جاۋاپتى ورىنباسار باستىعى ۋاڭ ۋي بىلاي دەدى: ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت شەبى شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىن ۇيرەنۋدى، دايەكتەلەندىرۋدى مىقتاپ ارقاۋ ەتە وتىرىپ، "جەتىگە كۇش سالۋ" تالابىن ويداعىداي تياناقتاندىرىپ، قىزمەت قابىلەتى مەن ونەرىن ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، قىزمەت ونىمدىلىگىن جوعارىلاتىپ، تاراتۋ ارناسىن كەڭەيتىپ، قوعامنىڭ جاراسىمدىلىعى، ورنىقتىلىعى، ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۋى، حالىق تۇرمىسىنىڭ شادىمان تاماشا جاعدايىن دەن قويا، سۇيسىنشىلىكپەن، كۇش سالا ۇگىتتەپ، سوتسياليستىك مادەنيەتتە قۋاتتى ەل قۇرۋ، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ وسى زامانعى وركەنيەتىن كوركەيتۋ كۇرەسى مەن امالياتى بارىسىندا جاڭا بەينە، جاڭا ىسكەرلىك كورسەتۋى كەرەك.

جاڭا تاريحي باستامادا مادەنيەتتىڭ گۇلدەنۋىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتۋ، مادەنيەتتە قۋاتتى ەل قۇرۋ، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ وسى زامانعى وركەنيەتىن كوركەيتۋ ـــ ٴبىزدىڭ جاڭا داۋىردەگى جاڭا مادەنيەت بورىشىمىز.

جاڭا عانا وتكەن جۇڭچيۋ، مەملەكەت مەرەكەسى دەمالىسىندا شينجياڭ مۇراجايى جاستار مەن ورەندەرگە باعىتتاپ، جۇڭحۋا ٴداستۇرلى اشەكەيلى شامىن ٴىلۋ، جاساۋ سياقتى قوعامدىق تاربيە قيمىلىن ورىستەتتى، دارەجەسى جوعارىلاتىلىپ، دەڭگەيى ٴوسىرىلىپ، مادەني ەسكەرتكىشتەردى تىرىلتكەن ساحنالىق تەاتر «مىڭ جىلدىق تىلدەسۋ» دەمالىس كەزىندە 16 رەت قويىلىپ، كورەرمەندەردى تاڭ قالدىردى، باۋرادى.

"باس شۋجيدىڭ ماڭىزدى نۇسقاۋى مادەنيەت مۇراجايى قىزمەتىن جاقسى ىستەۋگە ايقىن بەتالىس كورسەتتى". شينجياڭ مۇراجايى پارتكومىنىڭ شۋجيى حى جيا بىلاي دەدى: مادەنيەت مۇرالارىن تولىق جانداندىرىپ، پايدالانىپ، جۇڭحۋا مادەنيەت تامىرىن تىنباي جالعاستىرىپ، جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتىن جاسامپازدىقپەن كادەگە جاراتۋدى جانە جاڭالىق اشا دامىتۋدى ىلگەرىلەتۋگە ۇزدىكسىز كۇش سالامىز. جۇڭگو مەملەكەتتىك مۇراجايى، گۇگۇڭ مۇراجايى مەكەمەسى سياقتى مادەنيەت ـ مۇراجاي ورىندارىمەن سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، جۇڭحۋا مادەنيەتىنىڭ ورتاقتىعىن، ٴار ۇلتتىڭ ارالاسۋ، ىشتەسۋ، تويىسۋ تاريحي فاكتىلەرىن ايگىلەيتىن ٴتيپتى دە كوپ كورمەلەردى شينجياڭداعى ٴار ۇلت بۇقاراسىنا جەتكىزەمىز.

اقشي اۋدانى قۇلانسارىق اۋىلدىق پارتكومىنىڭ مۇشەسى، اۋىلدىق جاڭا ٴداۋىر وركەنيەتىن امالياتتا ايگىلەۋ ورنىنىڭ جاۋاپتىسى تۇرعانبۇبۇ ٴالقوجو بىلاي دەدى: بۇدان بىلاي نەگىزگى ساتى شەبىنەن ىشكەرىلەي ويداعىداي پايدالانىپ، ۇعىنىقتى، تۇسىنىكتى سوزدەرمەن ۇگىت لەكسيا جاساپ، پارتيانىڭ جاسامپاز نازارياسىن جۇرت جۇرەگىنە تەرەڭ ۇيالاتامىز.

ٴىس جۇزىندىك ارەكەتىمىزبەن شينجياڭ حيكاياسىن ويداعىداي باياندايمىز

"شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىن جەتەكشى ەتىپ، شينجياڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۋدى ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتەمىز". اۆتونوميالى رايوندىق مادەنيەت جانە ساياحات مەڭگەرمەسى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ مۇشەسى، ورىنباسار مەڭگەرمە باستىعى يۋي جيە مىنانى ٴبىلدىردى: مەملەكەتتىك مادەنيەت باقشاسىن ويداعىداي قۇرۋ، پايدالانۋ ٴۇشىن، تارىم ۆيياپتىن اينالعان مادەني ەسكەرتكىشتەر، ەسكى جۇرتتار، تاس ۇڭگىر بۇدحاناسى سياقتى مادەني ەسكەرتكىشتەردى قورعاۋ، زەرتتەۋ، پايدالانۋ ٴتۇيىندى ينجەنەرياسىن اتقارىپ، مادەنيەت ارقىلى حالىققا تيىمدىلىك جەتكىزۋ كونسەرتى قاتارلىلاردى ۇدايىلاندىرا قويىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسى كەڭىنەن اتسالىسىپ، ساياحاتشىلار ىشكەرىلەي سەزىنەتىن ەرەكشە مادەنيەت ـ ساياحات كاسىپ كۇيىن جانە نىسان ونىمدەرىن تولىقتايمىز.

اۆتونوميالى رايوندىق ادەبيەت ـ كوركەمونەرشىلەر بىرلەستىگى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ شۋجيى، ورىنباسار ٴتوراعاسى دىڭ شۋانبين مىنانى ٴبىلدىردى: قالىڭ ادەبيەت ـ كوركەمونەر قىزمەتكەرلەرىن حالىقتىق تۇرعىدان جازباي، داۋىرگە، تۇرمىسقا تامىر تارتىپ، تۋراشىلدىقتان اينىماي جاڭالىق اشىپ، دەن قويا جاسامپازدىقپەن شۇعىلدانىپ، شينجياڭنىڭ جاڭا بەت ـ بەينەسىن، تىڭ تىنىسىن ايگىلەيتىن اسەرلى حيكايالاردى زەر سالا بايقاپ، اناعۇرلىم كوپ سارا، سۇبەلى تۋىندىلار جاراتىپ، ادامدى باۋرايتىن، تەبىرەنتەتىن، اسەرلەندىرەتىن ٴتيپتى دە كوپ كوركەمونەر ۆبرازىن سومداپ، جوعارى ساپالى ادەبيەت ـ كوركەمونەر تۋىندىلارى مەن مادەنيەتكە قىزمەت وتەۋ ارقىلى جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ وسى زامانعى وركەنيەتىن كوركەيتۋگە دەم بەرۋگە ىنتىماقتاستىرامىز، باستايمىز.

شينجياڭ گازەتى مەكەمەسىنە (توبى) قاراستى تۇعىر تيانشان سايتىنىڭ ورىس ٴتىلى ٴتىلشىسى ما حۋڭشيا باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى نۇسقاۋىنداعى "حالىقارالىق تاراتۋ قابىلەتى قۇرىلىسىن كۇش سالا كۇشەيتۋ، وركەنيەت اۋىس ـ كۇيىسىن، ٴوزارا ۇلگى الۋدى جەبەۋ" تالابىنان تەرەڭ اسەر الدى.

بيىل 9 ـ ايدا ول شينجياڭ گازەتى مەكەمەسىنىڭ (توبى) "ساماعاۋ جولى" جەلى بويى جالپىلىق مەديالارىنىڭ كولەمدى حابارلاۋىنا قاتىناستى. "كوپ تۇعىردا، كوپ تىلدە تاراتۋ وسى رەتكى حابارلاۋدىڭ ۇلكەن ٴبىر ەرەكشەلىگى بولدى". ما حۋڭشيا بىلاي دەدى: گازەت مەكەمەسىنە (توبى) قاراستى تۇعىر تيانشان سايتى، «ۇلى قۇرلىق كوپىرى» جۇرنالى قاتارلىلار دەر كەزىندە جۇڭگو ٴتىلى، اعىلشىن، ورىس تىلدەرىندەگى ونىمدەردى شەتەلدەردى ٴارى ورتا ازياداعى ەلدەرگە جەتكىزىپ، حالىقارالىق تاراتۋدى جۇزەگە اسىردى. "ٴبىز باس شۋجيدىڭ ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۋحىن قىزمەتتى ويداعىداي ىستەۋدىڭ قۋاتتى قوزعاۋشى كۇشىنە اينالدىرىپ، جاندى دا ستەرەولدى جۇڭگو ۆبرازىن اناعۇرلىم ويداعىداي ايگىلەيمىز".

شينجياڭ راديو ـ تەلەۆيزيا ستانسياسىنىڭ تەلەۆيزيا اقپارات ورتالىعىنىڭ ٴتىلشىسى باي يۋي ۇزاق جىلدار بويى ٴبىرىنشى شەپتە تىلشىلىك ىستەپ، جاڭا داۋىردەگى كەرەمەت وزگەرىستەردى اقپارات كوزىمەن ەستەلىككە الىپ كەلەدى. "باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى نۇسقاۋىنان جاۋاپكەرشىلىگىمنىڭ اۋىر، بورىشىمنىڭ داڭقتى ەكەندىگىن تەرەڭ سەزىندىم". باي يۋي مىنالاردى ٴبىلدىردى: پارتيانىڭ اقپارات قىزمەتكەرى رەتىندە، قىزمەتتەستەرىممەن بىرگە شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىن ىشكەرىلەي ۇيرەنىپ، جەتە ۇعىنىپ، ساياسي جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋدى اناعۇرلىم كۇشەيتىپ، تۋراشىلدىقتان اينىماي جاڭالىق اشۋعا تاباندى بولىپ، باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۋحىن ارقاۋ ەتىپ، ۇيرەنۋدى، زەرتتەۋدى ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، قابىلەتتى، ونەردى قۇلشىنا كۇشەيتىپ، تيانشان الابىندا "ٴتورت قابىلەتتى" ىشكەرىلەي امالياتتا ايگىلەپ، شينجياڭ حيكاياسىن جاندى دا ويداعىداي باياندايمىز، اقپاراتتىق قوعامدىق پىكىردىڭ تاراتۋ قۋاتىن، جەتەكتەۋ قۋاتىن، ىقپال قۋاتىن، الەۋمەتتىك سەنىمدىلىگىن جوعارىلاتۋعا ۇلەس قوسامىن".

(ٴتىلشى جاڭ يانفاڭ، قاتىناسقان تىلشىلەر جاۋ شيا، ۋاڭ نا، جاڭ جىلي، جازيرا نەسىپبەك، لي لي، يىن لۋ، ياڭ گاڭ، سۇڭ ۋيگو)